

Onderbouwend	Stof	Effect	Code
Sandson NB. Psychosomatics 2007;48:170-5.		duizeligheid en slaperigheid bij een schizofrene vrouw (64) op clozapine 125 mg 2dd binnen enkele dagen na start ciprofloxacin 500 mg 2dd vanwege urineweginfectie. Clozapine/norclozapinespiegel 1043/432 ng/ml. Clozapine gestaakt. Na 2 maanden langzame herstart clozapine (zonder ciprofloxacin). Clozapine/norclozapinespiegel 686/244 ng/ml bij dosering 125 mg 2dd. Geen klachten. Auteurs: her clozapine was discontinued because it was believed that her advancing age rendered her metabolically unable to tolerate this medication. The possibility of a drug-drug interaction with ciprofloxacin was not considered at the time.	1B
Markowitz JS. Am J Psychiatry 1997;154:881. doi: 10.1176/ajp.154.6.881a.		agitatie bij een dementerende man (72) op clozapine 18.75 mg/dag bij clozapinespiegel 90 ng/ml, op de laatste dag van een 10-daagse kuur ciprofloxacin 500 mg 2dd vanwege een diabetisch enkelulcus. Na staken ciprofloxacin clozapine niet meer meetbaar (lower limit of assay detection=50 ng/ml). Auteurs: clozapinedosering is laag want oude man; helaas geen clozapinespiegel bekend vóór start ciprofloxacin, daarom interactie beschouwen als onzeker; assay had beperkte sensitiviteit.	1B
Raaska K. Eur J Clin Pharmacol 2000;56:585-9. doi: 10.1007/s002280000192.		toename spiegel clozapine met 29% en toename spiegel N-desmethylozapine met 31% bij 7 schizofrenie patiënten op clozapine 150-450 mg/dag die ciprofloxacin 250 mg 2dd gedurende 7 dagen kregen tov 7 dagen geen ciprofloxacin. Auteurs: the relative low dose of ciprofloxacin was chosen because of ethical reasons as there were no indications for the antimicrobial therapy in the volunteer patients.	3A

Overig	Stof	Effect
spc Leponex, Ciproxin		noemt ciprofloxacin resp. clozapine niet

Opmerkingen

WFG 2008: advies

GERIATRIE: overleg met de voorschrijver over vermijden van ciprofloxacin. Dosisverlaging clozapine vaak niet mogelijk want is al zeer laag (wordt getitreerd op basis van effect en niet op spiegels).

PSYCHIATRIE: overleg met de voorschrijver over vervanging van ciprofloxacin. Als vervanging niet mogelijk: monitor clozapinespiegel.

Risicofactoren	
Mitigerende factoren	

	Interactie	Actie	Datum
Beslissing WFG	ja	ja	29 januari 2008